

การศึกษาศักยภาพในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดสงขลา

Studies of the Ability to Use Thai Language for communication in the 1st Year
Undergraduated Students, Songkhla Province

เจรจา บุญวรรณโณ

Jeraja Boonwanno

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ
คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Abstract

The objectives of this research were to test the ability in using Thai language for communication in reading and writing which having the qualification according to the criteria of the first year students in higher education institutions, Songkhla Province. The results found that showed that: 1) The discriminative power of each instrument in the field has selected 21 questions in total which are 13 out of 21 questions are advanced reading and 8 questions are writing interpretation. All questions has the discrimination factors varies from 0.234 to 0.764 2) The reliability of the test when classified by the advanced reading comprehension, the reliability was .82, the reliability of meaningful writing was .76, and the total reliability was .80, and 3) The value to the punctuation is equal to 10.42, and 4) The potential advantages of the last result of last Thai course, the feeling about Thai language, the skills and aptitude toward Thai language and the skill of use Thai language for communication in the first year undergraduated student in the higher education institutes of Songkhla Province found that the higher grades in high school has the potential to significantly different at the 0.01. For the last result of last Thai course, the feeling about Thai language, the skills and aptitude toward Thai language and the skill in using Thai language has no different the capabilities in using Thai language.

Keywords : *Use Thai Language, Communication, Undergraduated of Songkhla Province*

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารด้านการอ่านและการเขียน ที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดสงขลา โดยผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดในแต่ละด้าน ได้คัดเลือกข้อคำถามไว้ 21 ข้อ นั่นคือด้านการอ่านจับใจความชั้นสูง จำนวน 13 ข้อ ด้านการเขียนสื่อความหมาย จำนวน 8 ข้อ ข้อคำถามทั้งหมดมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .234 ถึง .764 2) ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเมื่อแยกเป็นด้านการอ่านจับใจความชั้นสูง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82 ด้านการเขียนสื่อความหมาย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .76 และค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ .80 3) ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างรวมทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 10.42 4) การเปรียบเทียบศักยภาพเกี่ยวกับผลการเรียนวิชาภาษาไทยครั้งสุดท้าย ความรู้สึกเกี่ยวกับวิชาภาษาไทย และความถนัดของทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า ผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาต่างกันมีศักยภาพในการใช้ภาษาไทยแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .01 ส่วนผลการเรียนวิชาภาษาไทยครั้งสุดท้าย ความรู้สึกเกี่ยวกับวิชาภาษาไทย และความถนัดของทักษะการใช้ภาษาไทยต่างกัน ไม่ได้ส่งผลต่อการมีศักยภาพในการใช้ภาษาไทย

คำสำคัญ : การใช้ภาษาไทย การสื่อสาร สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดสงขลา

บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ซึ่งแสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ และบ่งบอกถึงความมีวัฒนธรรมของชาติไทย จึงเป็นหน้าที่ของคนไทยจะต้องช่วยกันดูแล ตลอดจนร่วมกันรณรงค์ ชำรง และรักษาให้ภาษาไทยสามารถคงอยู่คู่คนไทยได้สืบไป คนไทยทุกคนจะต้องใช้ภาษาไทยเป็นส่วนหนึ่งเพื่อการสื่อสารในแต่ละวัน ดังนั้นจึงนับได้ว่าภาษาไทยเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สามารถช่วยส่งเสริมให้ชีวิตของทุกคนก้าวไปสู่ความสำเร็จได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารซึ่งปรากฏในทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน คนไทยบางกลุ่มยังมีปัญหาที่น่าวิตกกังวล เพราะมักใช้ไม่ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทย ทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ และหากปล่อยไว้ให้ปัญหาความบกพร่องผิดพลาดเกิดขึ้นบ่อยครั้งจนกลายเป็นความเคยชิน ปัญหาดังกล่าวอาจจะลุกลามและทำให้เกิดความเสื่อมเสียด้านเอกลักษณ์ทางภาษาไทยได้ ปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อปัญหาดังกล่าว และกำหนดมาตรการให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมกันเร่งหาแนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆ อย่างจริงจัง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันให้ปัญหาดังกล่าวลดน้อยลง ดังกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญและกำหนดให้ภาษาไทยเป็นวิชาพื้นฐานสำคัญด้านการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับ อุดมศึกษา ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาต่างตระหนักและเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง จึงได้กำหนดหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เป็นวิชาศึกษาทั่วไปที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตร 4 ปี ในทุกคณะสาขาวิชาต้องเรียนเช่นกัน ทั้งนี้เพราะพิจารณาเห็นว่าภาษาไทยเป็นวิชาศึกษาทั่วไปที่จะช่วยให้นักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการสืบค้นและสื่อสารเพื่อเรียนรู้ ตลอดจนสามารถนำเสนอองค์ความรู้ในรายวิชาอื่น ๆ ต่อไปได้

จากการสังเกตพฤติกรรมกรรมการอ่านออกเสียงและการอ่านจับใจความสำคัญจากแบบฝึกหัดด้านการอ่าน สำหรับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยชาติใหญ่ ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนพบสภาพปัญหาการใช้ภาษาไทยด้านทักษะการอ่านของผู้เรียนในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้คือ อ่านหนังสือไม่ออก อ่านไม่แตกฉาน และไม่เข้าใจในสิ่งที่อ่าน ซึ่งนับเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อคุณภาพของประชาชาติ เพราะหากไม่ได้รับการแก้ไขก็จะเป็นการสูญเปล่าทางการศึกษาที่สำคัญยิ่ง นอกจากนี้อาจส่งผลต่อการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งยังเป็นปัญหาที่ส่งผลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศด้วย ปัญหาดังกล่าวนี้จึงควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน อาจโดยการสอนซ่อมเสริมแก่ผู้เรียนที่มีปัญหา เพื่อช่วยให้มีโอกาสฝึกฝน พัฒนาความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้น ซึ่งเชื่อว่าจะทำให้มีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนตามระดับของตนตามสมควร (พวงเล็ก อุดระ: ม.ป.ป.) และจากการศึกษาข้อมูลการเขียนตอบและวิเคราะห์ผลการเรียนของนักศึกษาดังกล่าว ยังพบว่าปัญหาด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับทักษะการเขียนเป็นอีกหนึ่งปัญหาสำคัญสำหรับผู้เรียนที่ต้องได้รับการแก้ไข ดังนี้คือ 1) การสะกดคำ 2) การใช้เครื่องหมายวรรคตอน 3) การวางตำแหน่งคำขยาย 4) การใช้คำฟุ่มเฟือย และ 5) การนำภาษาพูดไปใช้ในภาษาเขียน เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดและผลงานการวิจัยของ ศรีจันทร์ วิชาติตรง (2540) ที่กล่าวไว้ในงานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาสถาบันราชภัฏพระนคร ปีการศึกษา 2540 ว่า ปัจจุบันมีนักศึกษาจำนวนมากเขียนหนังสือผิดและไม่สามารถเขียนให้ผู้อื่นเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของตนได้ จึงอาจกล่าวได้ว่า ขณะนี้ปัญหาเรื่องความผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยเป็นปัญหาสำคัญที่ควรเร่งแก้ไขโดยเร่งด่วน ทั้งนี้เพราะการเขียนผิดจะส่งผลกระทบต่อทั้งในด้านการเรียน และการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน การเขียนที่ผิดพลาดจะส่งผลให้ผู้อ่าน ขาดความน่าเชื่อถือในตัวผู้เขียน ตรงกันข้ามหากเขียนได้ถูกต้องชัดเจนจะส่งผลให้ผู้เขียนได้รับความประทับใจจากผู้อ่านในที่สุด

ฉวีวรรณ ไวกจน์ และคณะ (2550) ได้ให้ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจหลังจากได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนข้อความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไว้ดังนี้คือ 1) ควรมีการสร้างแบบทดสอบลักษณะนี้ในรายวิชาหลักอื่น ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ในเรื่องต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น 2) ควรวิจัยเรื่องนี้ในระดับช่วงชั้นอื่นเพื่อนำผลการสอบไปใช้ในการประเมินความสามารถของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการสอบ และ 3) ควรสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนข้อความโดยใช้ประชากรในทุกภูมิภาค และหาคะแนน T ปกติระดับชาติ

จากการศึกษางานวิจัยและแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยได้รับทราบถึงปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนนักศึกษา ตลอดจนได้รับทราบถึงลักษณะขั้นตอนและแนวการจัดทำแบบทดสอบที่ดี มีคุณภาพ ถูกต้องเหมาะสมในการจัดทำแบบทดสอบเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับทราบถึงข้อเสนอแนะของ ฉวีวรรณ ไวกจน์ และคณะ (2550) ทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดและมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดสงขลา ที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้วัดและประเมินผลความรู้ด้านการคิดวิเคราะห์การอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 หลักสูตร 4 ปี ของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้ทราบถึงศักยภาพและ

ข้อบกพร่อง และเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เป็นข้อบกพร่องด้านทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยดังกล่าวให้แก่ผู้เรียนที่มีผลการทดสอบไม่ผ่านเกณฑ์ต่อไป ซึ่งวิธีการแก้ไขของคณะกรรมการด้วยการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนหรือหาแนวทางสอนซ่อมเสริมในส่วนที่ขาดหรืออื่น ๆ ตามผลที่ได้จากการวินิจฉัยข้อบกพร่องจากการวิจัยครั้งนี้ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนซึ่งยังขาดความพร้อม ในทักษะด้านการอ่านและการเขียนสามารถพัฒนาตัวเองจนเกิดทักษะการใช้ภาษาไทยที่ดีและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนในรายวิชาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและวิชาอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารด้านการอ่านและการเขียน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดสงขลา ที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
2. เพื่อเปรียบเทียบศักยภาพเกี่ยวกับผลการเรียนวิชาภาษาไทยครั้งสุดท้าย ความรู้สึกเกี่ยวกับวิชาภาษาไทย และความถนัดของทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดสงขลา

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 หลักสูตร 4 ปี ของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1/2552 จำนวน 600 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ซึ่งมีวิธีการสุ่มและกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่างสำหรับการคัดเลือกข้อทดสอบจากการทดสอบครั้งที่ 1 (Tryout 1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ของนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดสงขลา โดยจะดำเนินการสุ่มอย่างง่ายจากตัวแทนกลุ่มนักเรียน รวมจำนวน 200 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1.1) นักเรียนจากโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย จำนวน 100 คน (จำแนกเป็นห้องสายวิทย์-คณิต 30 คน สายศิลป์-คณิต 35 คน และไทย-สังคม 35 คน)

1.2) นักเรียนจากโรงเรียนหาดใหญ่รัฐประชาสรรค์ จำนวน 100 คน (จำแนกเป็นห้องสายวิทย์-คณิต 30 คน สายศิลป์-คณิต 35 คน และไทย-สังคม 35 คน)

2) กลุ่มตัวอย่างสำหรับการคัดเลือกข้อทดสอบจากการทดสอบครั้งที่ 2 (Tryout 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนและศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ของมหาวิทยาลัย 5 แห่ง ในจังหวัดสงขลา ช่วง 4 สัปดาห์แรกของการเรียน โดยจะดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากตัวแทนคณะต่าง ๆ ที่มีสาขาวิชาใกล้เคียงกัน จำนวน 200 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

- 2.1) มหาวิทยาลัยหาดีใหญ่ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ และคณะ
  - 2.2) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้แก่ คณะวิทยาการจัดการ คณะศิลปศาสตร์ คณะ นิติศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์
  - 2.3) มหาวิทยาลัยทักษิณ ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะ นิติศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ
  - 2.4) มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ
  - 2.5) มหาวิทยาลัยราชวมงคลศรีวิชัย ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์
- 3) กลุ่มตัวอย่างสำหรับการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดศักยภาพและหาเกณฑ์มาตรฐาน คือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนและศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จากคณะต่าง ๆ ที่มีสาขาวิชาซึ่งเปิดสอนใกล้เคียงกันของมหาวิทยาลัย 5 แห่ง ในจังหวัดสงขลา ช่วงสัปดาห์ที่ 4 ของการเรียน โดยดำเนินการสุ่มอย่างง่ายแบบหลายชั้นตอนจากตัวแทนนักศึกษาคณะต่าง ๆ ที่มีสาขาวิชาใกล้เคียงกัน (ลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2) จำนวน 600 คนขึ้นไป เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวัดศักยภาพ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบวัดศักยภาพในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยมีขอบเขตเนื้อหาเพื่อการนำไปสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1) ด้านการอ่าน ข้อมูลหรือข้อคำถามที่จะนำมาใช้ในแบบวัดศักยภาพจะเน้นเนื้อหาไปที่วัตถุประสงค์การเรียนของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาที่ 6 ซึ่งเน้นการประเมินวัตถุประสงค์ขั้นสูง (Unimate Objectives) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า จากการอ่านจับใจความงานเขียนในสื่อประเภทต่างๆ สำหรับวิธีการประเมินคือแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก

2) ด้านการเขียนสื่อความ ข้อมูลหรือข้อคำถามที่จะนำมาใช้ในแบบวัดศักยภาพจะเน้นหลักทฤษฎีด้านการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และข้อบกพร่องด้านการใช้คำ ประโยค และเครื่องหมายวรรคตอน/ย่อหน้าที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าจากสื่อประเภทต่างๆ สำหรับวิธีการประเมินมี 2 ลักษณะ ได้แก่

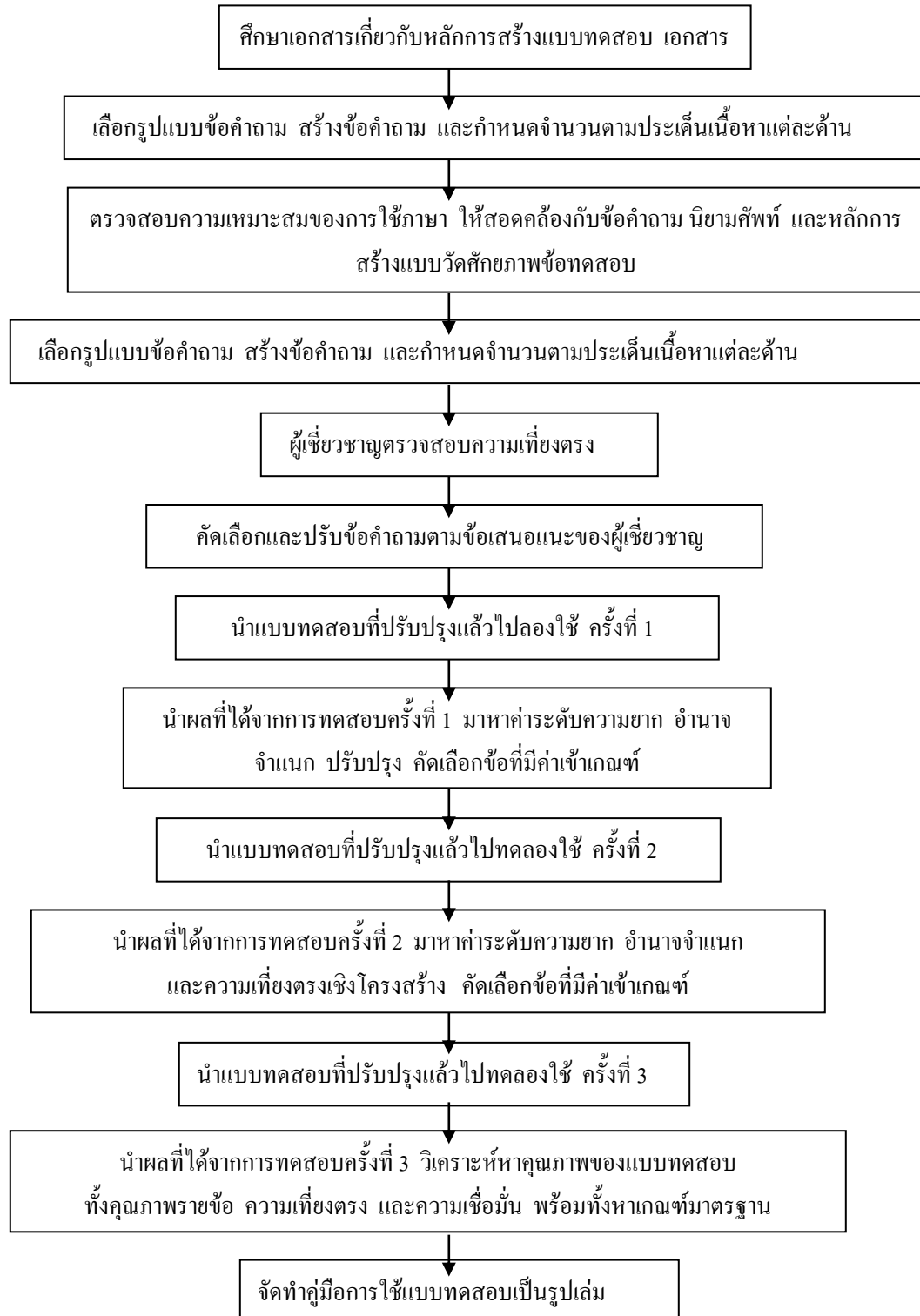
2.1) แบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าลักษณะงานเขียนจากสื่อประเภทต่างๆ ที่กำหนดให้

2.2) แบบเขียนสื่อความและตอบข้อคำถาม โดยการแสดงความรู้หรือความคิดเห็น ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ผ่านมาเกี่ยวกับ คำ ประโยค และภาพ ที่กำหนดให้แล้วเขียนสื่อความหมายออกมา

3) แหล่งที่มาของเนื้อหาที่นำมาใช้ในการพัฒนาแบบวัดศักยภาพครั้งนี้ คือ การใช้คำ ประโยค และภาพประกอบ ตลอดจนข้อบกพร่องในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสื่อประเภทต่างๆ เช่น พาดหัวข่าวใน

หนังสือพิมพ์ แนวคิดจากบทความ เรียงความ ข่าว ตลอดจนความบกพร่องในการใช้ภาษาในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

กรอบแนวคิด

12. ระยะเวลาทำการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการทดสอบคุณภาพเครื่องมือกับการรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการสร้างแบบทดสอบ การวัดความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร หลักการใช้ภาษา หลักสูตรการศึกษาพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับคนไทย หลักสูตรมหาวิทยาลัย หาดีใหญ่ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ตามความสามารถในสาระและประเด็นของการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา พร้อมนี้ได้นิยามศัพท์ความสามารถแต่ละด้าน และกำหนดจำนวนข้อคำถามสำหรับแบบทดสอบ

2. เลือกรูปแบบข้อคำถามพร้อมสร้างข้อคำถามแต่ละด้านตามจำนวนที่กำหนดโดยเพิ่มจำนวนข้อคำถามแต่ละด้านประมาณด้านละ 10 ข้อ สำหรับการคัดเลือกให้ได้จำนวนแต่ละด้านตามที่กำหนด

3. ตรวจสอบตามความเหมาะสมของการใช้ภาษา ความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ และหลักการสร้างข้อทดสอบ

4. ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ หลักการสร้างข้อทดสอบ และความเหมาะสมของการใช้ภาษาพร้อมให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงข้อคำถาม และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence :IOC) ของข้อคำถาม

5. คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

6. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่กำลังสำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 200 คน โดยการเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่มีผลการเรียนในละระดับ เท่า ๆ กัน

7. นำผลที่ได้จากการทดสอบครั้งที่ 1 มาหาค่าระดับความยาก และอำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค ร้อยละ 27 สำหรับการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ และหาคุณภาพรายข้อด้วยการหาค่าสัดส่วนการตอบในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ หาค่าระดับความยาก และอำนาจจำแนกจากตารางสำเร็จรูป จุง เตห์ ฟาน (Chung-The Fan) รวมทั้งหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามโครงสร้างด้วยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมที่ไม่รวมคะแนนข้อนี้ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมแต่ละด้านกับคะแนนรวมเฉพาะข้อคำถามที่ผ่านการคัดเลือก และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีความสอดคล้องภายในตามสูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson)

8. ปรับปรุงข้อคำถามที่ยังมีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ (ระดับความยากระหว่าง 0.20-0.80 และอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20-1.00)

9. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ ครั้งที่ 2 กับนักศึกษาปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนและเข้าศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ช่วง 4 สัปดาห์แรกของการเปิดการเรียนการสอน ในคณะต่าง ๆ ที่มีสาขาวิชาใกล้เคียงกัน ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้ง 5 แห่งในจังหวัดสงขลา จำนวน 200 คน ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้ง 5 แห่งในจังหวัดสงขลา แล้วดำเนินการปรับปรุงคุณภาพตามข้อ 7 และ 8 ตามลำดับ

10. หากคุณภาพของแบบทดสอบ ทั้งคุณภาพรายข้อ ความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการเดิม พร้อมทั้งหาเกณฑ์มาตรฐาน (Norms) ด้วยการวิเคราะห์หาคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) เพื่อเปรียบเทียบ ศักยภาพของนักศึกษา พร้อมจัดทำคู่มือดำเนินการสอบซึ่งประกอบด้วย กระบวนการพัฒนาแบบทดสอบ การ ดำเนินการสอบ คุณภาพแบบทดสอบ และเกณฑ์มาตรฐาน

11. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ ครั้งที่ 3 กับนักศึกษาปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนและเข้าศึกษาใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ช่วง 4 สัปดาห์แรกของเปิดการเรียนการสอนในคณะต่าง ๆ ที่มีสาขาวิชาใกล้เคียงกัน จำนวน 600 คนขึ้นไป ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้ง 5 แห่งในจังหวัดสงขลา แล้วดำเนินการปรับปรุงคุณภาพตามข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 10 ตามลำดับ

12. นำแบบทดสอบที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการวัดศักยภาพสำหรับนักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกให้เข้าเรียน ในระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 และลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในภาคเรียนที่ 1 ของแต่ละปีการศึกษา ทั้งนี้เพื่อหาแนวทางสอนซ่อมเสริมและปูพื้นฐานในทักษะส่วนที่ขาดแก่นักศึกษาต่อไป

ผลการวิจัย

การศึกษาศักยภาพในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัด สงขลาผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดในแต่ละด้าน ได้คัดเลือกข้อคำถามไว้ 21 ข้อ นั่นคือด้านการอ่านจับ ใจความขั้นสูง จำนวน 13 ข้อ ด้านการเขียนสื่อความหมาย จำนวน 8 ข้อ ข้อคำถามทั้งหมดมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .23 ถึง .764

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเมื่อแยกเป็นรายด้านการอ่านจับใจความขั้นสูง มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .82 ด้านการเขียนสื่อความหมาย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .76 และค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ .80

3. ค่าความเที่ยงตรง เชิงโครงสร้างรวมทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 10.42 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4. การเปรียบเทียบศักยภาพเกี่ยวกับผลการเรียนวิชาภาษาไทยครั้งสุดท้าย ความรู้สึกเกี่ยวกับวิชาภาษาไทย ความถนัดของทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า ผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาต่างกันมีศักยภาพในการใช้ภาษาไทยแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .01 ส่วนผลการเรียน วิชาภาษาไทยครั้งสุดท้าย ความรู้สึกเกี่ยวกับวิชาภาษาไทย ความถนัดของทักษะการใช้ภาษาไทยต่างกัน ไม่ได้ส่งผล ทำให้ศักยภาพในการใช้ภาษาไทยมีการแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบในแต่ละด้าน ได้คัดเลือกข้อคำถามไว้ 21 ข้อ นั่นคือด้านการอ่านจับ ใจความขั้นสูง จำนวน 13 ข้อ ด้านการเขียนสื่อความหมาย จำนวน 8 ข้อ ข้อคำถามทั้งหมดมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่

.234 ถึง .764 ซึ่งสอดคล้องกับผลการจำแนกข้อสอบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนสองภาษา ที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่างกัน ของ ฟารีดา สุบินวิภู (2547 : 69) คือ .20 ขึ้นไป

ทั้งยังสอดคล้องกับผลการจำแนกแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคิด วิเคราะห์ และเขียนข้อความของ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไว้เท่ากับ .22 ถึง .52

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเมื่อแยกเป็นรายด้านการอ่านจับใจความขั้นสูง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82 ด้านการเขียนข้อความหมาย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .76 และค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ .80 แสดงว่าแบบทดสอบนี้มีคุณภาพเหมาะกับการนำไปใช้วัดศักยภาพของ... นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สถาบันอุดมศึกษา ที่มีผลการเรียนทั้งระดับกลุ่มเก่งและอ่อน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 144) ที่กล่าวว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบควรมีค่ามากกว่า .70 จึงจะเป็นแบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่นได้

3. ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างรวมทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 10.42 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่าแบบทดสอบนี้มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสอดคล้องกับ กฤษกร รังสี (2545: 110) ซึ่งศึกษาการสร้างแบบวัดการมีวินัยในตนเองของข้าราชการตำรวจในจังหวัดปัตตานี ที่กล่าวว่าแบบทดสอบที่มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างต้องเป็นแบบสอบถามที่สามารถวัดความสามารถของผู้เรียนที่มีความรู้มากและมีความรู้น้อยได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ สุรดี อำนวยศิริสุข (2534: 90) ที่กล่าวว่าแบบวัดที่ดีต้องสามารถจำแนกลักษณะของคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำได้อย่างดี ในการสร้างแบบทดสอบวัดคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร

4. การเปรียบเทียบศักยภาพการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า ผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาต่างกันมีศักยภาพในการใช้ภาษาไทยแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .01 ส่วนผลการเรียนวิชาภาษาไทยครั้งสุดท้าย ความรู้สึกเกี่ยวกับวิชาภาษาไทยและความถนัดของทักษะการใช้ภาษาไทยต่างกัน ไม่ได้ส่งผลทำให้ศักยภาพในการใช้ภาษาไทยมีการแตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของบลูมกับเอสไควรอล (อ้างถึงใน นวีวรรณ ไวพจน์, 2549 : 147) ที่กล่าวว่าความสามารถทางภาษาเป็นตัวแทนสำคัญของแบบทดสอบทางชาวปัญญา แต่สิ่งแวดล้อมก็มีส่วนสำคัญมากในการทำแบบทดสอบ นั่นคือ หากสิ่งแวดล้อมไม่ดีจะแนบที่ได้จากการทำแบบทดสอบก็ลดลง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การทำข้อสอบครั้งนี้ ไม่ได้ส่งผลใด ๆ แก่นักศึกษา หรืออาจเพราะนักศึกษาเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการทดสอบ ขาดแรงจูงใจในการสอบ ขาดการส่งเสริมด้านทักษะการคิด คิดไม่ออก ขาดความต่อเนื่องด้านการคิดหลังการอ่าน หรือขาดประสบการณ์ จึงส่งผลต่อการเขียนและนำเสนอสาระที่มีประสิทธิภาพน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ซึ่งประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของผู้เชี่ยวชาญและผู้สอนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการถ่ายทอดทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษา ดังปรากฏในงานวิจัยของ นายกมล โพธิเย็น (2547 : 2)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรสร้างแบบทดสอบวัดศักยภาพด้านในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คาดว่ากำลังจะสำเร็จการศึกษา ก่อนหนึ่งภาคการศึกษา เพื่อทดสอบและพัฒนาการใช้ภาษาไทยก่อนสำเร็จการศึกษา
2. ควรกำหนดแรงจูงใจและข้อตกลงก่อนให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัด เพื่อให้ได้ผลการทดสอบที่เต็มศักยภาพของนักศึกษา
3. ควรนำแบบทดสอบวัดศักยภาพดังกล่าวนี้ไปทดสอบกับนักศึกษาในระดับชั้นอื่น ๆ ว่าจะส่งผลต่อศักยภาพของนักศึกษาในแต่ละระดับชั้นหรือไม่ อย่างไร

คำขอบคุณ

งานวิจัยนี้ได้รับเงินสนับสนุนทุนจากมหาวิทยาลัยหาดีใหญ่ ขอขอบคุณคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยหาดีใหญ่ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้คำปรึกษาและคอยชี้แนะ ขอขอบคุณสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดสงขลา ขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่คอยให้กำลังใจ ให้ความร่วมมือ และคอยช่วยเหลือในการวิจัย ทำให้การดำเนินงานวิจัยสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กมล โพธิเย็น. (2547). รูปแบบการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถ ด้านทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้แนวคิดทฤษฎีไตรอาร์จิกและวิธีการแบบสแกฟโฟลด์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤษกร รังสี. (2545). การสร้างแบบวัดความมีวินัยในตนเองของข้าราชการตำรวจจังหวัดปัตตานี. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ฉวีวรรณ ไวพจน์. (2550). การพัฒนาแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อ ความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย). บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสารคาม.
- ฟารีดา สุบินวิภู. (2547). ผลของตัวแบบที่มีต่อความสามารถในการออกเสียงภาษาไทยของนักศึกษาสองภาษาที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- พวงเล็ก อุดระ. (ม.ป.ป.). การสร้างแบบฝึกซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏพระนคร.
- ล้วน สายยศ และอังศณา สายยศ. 2543. เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ชมรมรักเด็ก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย). บัณฑิต วิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, วิทยาเขตพณิชยการพระนคร.

ศรีจันทร์ วิชาติตรง. (2540). การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาสถาบันราชภัฏพระนคร ปีการศึกษา 2540. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏพระนคร.

สุรดี อำนวยศิริสุข (2534: 90). การสร้างแบบทดสอบวัดคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.